

Posudek vedoucího bakalářské práce

**Iveta Schagererová:**

## **Vztah zaměstnanec – klient v domoverch pro lidi s mentálním postižením**

(FHS UK, červen 2011)

Autorka si zvolila téma z oblasti, kde řadu let pracuje a má s ní značné praktické zkušenosti. V první části práce popisuje a vysvětluje základní pojmy institucionální péče, normy a předpisy, a ve druhé části to konfrontuje s praktickou zkušeností z jednoho domova v Praze.

Spolupráce s vysoce motivovanou autorkou byla velmi dobrá a výsledek je podle mého soudu velmi pěkná práce. Nejsem ovšem kompetentní posoudit přesnost autorčiných údajů ani jejích odborných znalostí, nicméně její zpracování budí důvěru. Autorka na textu pracovala dlouho a soustavně, práce je dobře napsaná, dosti obsažná a má přiměřený rozsah literatury v češtině i v angličtině. Oceňuji, že autorka pracovala i s teoretičtější zaměřenou literaturou (Goffman, Zimbardo aj.) a snažila se problémy ústavní péče promýšlet i na tomto základu.

Jistou slabinou práce je po mém soudu přílišný sklon opírat se o předpisy a dokumenty a ideální představy brát za hlavní měřítko. To se týká jak oslovování klientů, tak respektování jejich autonomie, kde by po mém soudu měla brát větší ohled na faktickou situaci mentálně postižených lidí, kteří nejsou autonomní osoby v plném slova smyslu.

Otázka samozřejmě je, nakolik si domov klade za cíl tuto autonomii podporovat, případně budovat – což autorka na jednom místě spíše odmítá: nejde o léčebné zařízení. Kvalitu péče pak tolik neurčuje formální „korektnost“ podle předpisu, jako spíše vztah ošetřujícího personálu ke klientům péče. I pokud o nich personál hovoří jako o „dětech“, může to být docela laskavá metafora, kterou ostatně klienti aspoň někdy opětují a mluví o „mami“. Jiná je ovšem situace klientů, kterým takové oslovení či označení vadí. Bylo by zajímavé zjistit, zda by ti, kterým se dá rozdíl vysvětlit, dali přednost korektnímu, ale neosobnímu označení klient, které zdůrazňuje jejich osobní nezávislost, anebo spíše rodinným metaforám, které zahrnují pocit bezpečí a ochrany. Obě tyto stránky totiž každý člověk potřebuje, jen v rozdílné míře

Přes tuto spíš diskusní poznámku práci rozhodně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Praze 30.6.2011

Prof. Jan Sokol